



Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 12. oktober 2021

Sak

2021/1356 Neiden Kirkeforening – org.nr. 911 752 697 – klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i Grasrotandelen

Til stede: Leder Martin Hennig, Shabneet K. Bains, Elisabeth Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

Neiden Kirkeforening (klager) meldte 24. juni 2021 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i Grasrotandelen.

Frivillighetsregisteret fattet vedtak 22. juli 2021 om å nekte registrering med deltakelse i Grasrotandelen, med den begrunnelse at klager er opprettet med formål å støtte andre virksomheter økonomisk, og at slike foreninger ikke har rett til å delta i Grasrotandelen.

Frivillighetsregisterets vedtak ble påklaget 30. juli 2021. Klager viser til at organisasjonen er en frivillig forening og at arbeidet gjennom årene har blitt drevet i nært samarbeid med Sør-Varanger menighetsråd. Klager anfører at begrunnelsen som er brukt i avslaget ikke er korrekt, da foreningen ikke gir noen form for økonomisk støtte. Foreningen bidrar med ting, gaver og dugnader til Neiden kirke og kirkegård. Som eksempel på foreningens arbeid nevner klager den årlige ryddedugnaden på kirkegården, åpen kirkedugnad om sommeren og andre dugnader som maling av gjerde, uthus, bord og benker, små reparasjoner, montering av skap, lysstolper og rydding av trær på kirkegården og lignende. Klager anfører at andre kirkeforeninger deltar i Grasrotandelen og viser til Alta kirkeforening som eksempel.

Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 25. august 2021 til Frivillighetsregisternemnda for behandling. I innstillingen fremgår det at Frivillighetsregisteret ikke finner det tilstrekkelig bevist at Neiden Kirkeforenings aktiviteter hovedsakelig er basert på frivillig innsats, og heller ikke at formålet til Neiden Kirkeforening tilstrekkelig indikerer at foreningen driver med hovedsakelig frivillig arbeid.

Klager har i e-post til Frivillighetsregisternemnda 9. september 2021 sendt inn supplerende merknader og en utdypende begrunnelse for klagen.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 15. desember 2017 nr. 2136 om grasrotandel (forskriften), jf. lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill § 10 første ledd.

En enhet kan delta i Grasrotandelen dersom enheten er registrert i Frivillighetsregisteret og er ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, jf. forskriften § 3 første ledd. Gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstillende ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser, jf. § 3 andre ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

Neiden Kirkeforening sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 22. juli 2021 om å nekte registrering med deltakelse i Grasrotandelen.

Frivillighetsregisterets har i vedtaket begrunnet avslaget med at klager er opprettet med det formål å gi økonomisk støtte til andre virksomheter, og at slike foreninger ikke har rett til å delta i Grasrotandelen. I Frivillighetsregisterets innstilling er det gitt en annen begrunnelse for avslaget. Det fremgår her at Frivillighetsregisteret ikke finner det tilstrekkelig bevist at Neiden Kirkeforenings aktiviteter hovedsakelig er basert på frivillig innsats, og heller ikke at formålet til Neiden Kirkeforening tilstrekkelig indikerer at foreningen driver med hovedsakelig frivillig arbeid. Frivillighetsregisternemnda legger til grunn at Frivillighetsregisteret har gitt avslag på søknaden med den begrunnelsen og det grunnlaget som fremgår av innstillingen.

For å være berettiget til deltakelse i Grasrotandelen må klager dokumentere at enheten hovedsakelig er basert på frivillig innsats. Det følger av langvarig forvaltningspraksis at dette skal forstås slik at den frivillige innsatsen må være omfattende og utgjøre hovedaktiviteten i virksomheten. For at gratis arbeidsinnsats skal regnes som frivillig innsats må det ikke være for tett knytning mellom arbeidsinnsatsen og gjenytelser.

I beskrivelsen av foreningens frivillige innsats har klager vist til at foreningen dekker langbord etter gudstjenestene, og medlemmene baker kaker og har med te/kaffe. Foreningen har arrangert dagnaden «Åpen kirke i Neiden» siden 2003. Her er det frivillige arbeidet knyttet til forberedelse og oppfølging gjennom sommeren. Det omfatter vaktlister for alle ukene, rutinebeskrivelser, brannansvar, reserverlister, oppslag og påminninger via SMS. Dersom menighetskontoret har behov for å åpne kirken for gjester, er det ofte frivillige fra foreningen som åpner kirken og forteller om både kirken og kirkeforeningen. Klager viser til at et medlem i foreningen har restaurert historisk materiale som ble funnet i kirken, og det ble besluttet å lage en monter hvor man kunne oppbevare gjenstandene.

Foreningen stod for planlegging, utvelgelse, montering, snekring, oppsett, klede til skjerming og klargjøring av innholdet i monteringen. Faktura for selve monteringen ble betalt til leverandøren, mens alt annet var frivillig innsats av foreningen. Klager har også opplyst om at foreningen vedlikeholder kirkegårdsgrerdet. Foreningen kjøper maling og pensler, og selve malingen står medlemmene for. I tillegg fjerner foreningen trær inne på kirkegården. Da stiller medlemmene opp på dugnad med traktor, motorsag og vedkløyver. Klager viser til at det ikke bevilges penger eller økonomisk bistand til noen. Inntektene til foreningen kommer fra medlemmene som bidrar i form av kontingent, gaver til lotteri og ved kjøp av lodd.

Frivillighetsregisteret har vist til at klagers formål i for liten grad indikerer at foreningen driver hovedsakelig frivillig arbeid. Til dette vil Frivillighetsregisternemnda bemerke at vurderingen av om klagers virksomhet er «hovedsakelig basert på frivillig innsats» beror på en konkret helhetsvurdering hvor foreningens vedtektsfestede formål kun er et av flere momenter i vurderingen. Frivillighetsregisternemnda er enig med Frivillighetsregisteret i at det kan være uklart om enkelte deler av arbeidet er utført av frivillige eller av profesjonelle mot vederlag, eksempelvis monteringen av lysstolper. Nemnda har uansett kommet til at den frivillige innsatsen er omfattende og utgjør hovedaktiviteten i virksomheten. Klager har redegjort for at foreningen i forbindelse med sitt arbeid og vedlikehold av kirken og kirkegården har hatt betydelig gratis arbeidsinnsats som blir utført av medlemmene uten noen form for gjenytelse. Inntektene til foreningen er det medlemmene som bidrar med i form av kontingent, gaver til lotteri og kjøp av lodd. På bakgrunn av dette har nemnda i motsetning til Frivillighetsregisteret kommet til at klager er hovedsakelig basert på frivillig innsats.

Det er etter dette Frivillighetsregisternemndas vurdering at klager ikke kan nektes deltakelse i Grasrotandelen under henvisning til at det ikke er tilstrekkelig bevist at klagers aktiviteter hovedsakelig er basert på frivillig innsats. Etter nemndas vurdering foreligger det heller ikke andre vilkår i forskriften som ikke er oppfylt.

Konklusjon

Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at klager oppfyller vilkårene for deltakelse i Grasrotandelen, og klager gis medhold i klagen.

Vedtak

Klagen tas til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk